

Je weet wat een slag is. Ook hoe je slagen moet maken, zowel zonder als mét een troefkleur. Je begint je misschien stiekem zelfs al een beetje gevaarlijk te voelen voor je toekomstige tegenstanders. En dat mág!

In deze les leggen we de **puntentelling** op het hakblok. Zet je schrap! Ik begin met twee berichten: een goed en een slecht bericht!

Het goede bericht:

- Als klaveren of ruiten troef is, mag de leider per gewonnen slag **20 punten** noteren.
- Is harten of schoppen troef, dan krijgt de leider **30 punten** per gewonnen slag.
- En alsof het niet op kan: met SA als speelsoort krijgt de leider voor de **eerste slag 40 punten** en voor elke **volgende 30**.

Door de lagere beloning van gewonnen slagen in klaveren en ruiten, noemen we deze twee kleuren: de **lage kleuren**. En daarmee promoveren harten en schoppen vanzelf tot de **hoge kleuren**.

Het slechte bericht:

De leider krijgt **geen enkel punt voor zijn eerste zes gewonnen slagen!**
Het 'tarief' in de tabel hierboven, begint dus pas te lopen ná de zesde gewonnen slag!

Ik kan mij voorstellen dat vooral voor de tennissers onder ons dit slechte bericht voelt als een mokerslag. Want tegenover 15 punten voor een gewonnen slag in tennis, staat geen enkele vergoeding voor de eerste zes gewonnen slagen in bridge!

Drie rekenvoorbeelden:

Je wint negen slagen, met:

- Ruiten als troefkleur: 60 punten [3 x 20]
- Schoppen als troefkleur: 90 punten [3 x 30]
- SA als speelsoort: 100 punten [40 + (2 x 30)]

In dit voorbeeld blijkt de extra waarde van de **hoge** kleuren. Als je kunt kiezen uit een lage en een hoge kleur als troefkleur, ga je voor de hoge kleur.

En als je met SA als speelsoort nét zoveel slagen kunt winnen als met een hoge troefkleur, is SA – vanwege de 10 punten extra – het aantrekkelijkst.

Na het bieden staan drie zaken vast:

1. het **aantal slagen** dat de leider minstens moet winnen;
2. de **speelsoort**: SA, of ♣, ♦, ♥ of ♠ als troefkleur;
3. welke speler **de leider** is. Die wordt geleverd door het paar dat het hoogst aantal slagen belooft te zullen maken.

Het beloofde aantal te winnen slagen én de speelsoort staan in het **Contract**. Voorbeelden van een 'contract': 2SA, 1♥, 3♣, 7♦.

Dat in het contract **niet** de zes slagen worden genoemd die de leider standaard moet winnen, voelt gemakkelijk als misleidend. Want als jij leider bent in een **2SA**-contract, moet je **minstens acht slagen** winnen: het verplichte sextet én de 2 slagen die in het contract staan.

Win je als leider minder slagen dan dat contractueel was afgesproken, dan ben je 'down'. Speel je 3♣ en win je zeven slagen, dan ben je 'twee down'. We zeggen ook wel: 'Min twee'. Als je 'down gaat', krijgen je tegenstanders punten.

Als de leider zijn contract niet maakt, dus down gaat, krijgen zijn tegenspelers 50 punten per downslag. Of de leider een troefcontract speelt of SA, maakt voor het 'downslagentarief' geen verschil.

Extraatje, de maakpremie:

Als de leider zijn contract maakt, dus minstens het aantal slagen van het contract wint + zes, krijgt hij een 'maakpremie'. En de maakpremie kan flink oplopen.

Maakpremies:

Aantal geboden slagen	Premie
Alle (dertien) slagen: (groot slem)	1300
Twaalf slagen: (klein slem)	800
5♣/♦, 4♥/♠, 3SA: (manche)*	300
Lager dan een manchecontract (deelscore)*	50

Ben je na het bieden leider in 3♠, en win je twaalf slagen, dan krijg je daarvoor +230 punten: de waarde van de zes slagen (6 x 30) plus de premie van 50 punten.

Win je twaalf slagen bij een contract van 4♠, dan kun je +480 noteren voor diezelfde twaalf slagen: 6 x 30 punten plus de (manche)premie van 300.

*De manchepremie van 300 punten krijg je voor een contract dat aan slagen **minstens 100 punten waard** is:

- 5♣/♦: 5 x 20
- 4♥/♠: 4 x 30 (3♥/♠ = 90, dus 10 punten te weinig)
- 3SA: 1 x 40 + (2 x 30)

*'Lager dan een manchecontract' heeft de naam: 'deelscore'. Vraag mij niet waar die naam vandaan komt ...

Ter geruststelling:

Ook deze puntentabel hoef je beslist niet uit je hoofd te leren! Het is voldoende als je weet dat gemaakte lagere contracten 50 punten premie opleveren, en de hogere contracten beduidend méér.

Want ... op de bridgetafels liggen tabellen waarmee je in een oogopslag ziet hoeveel punten je kunt noteren. En op de meeste bridgeclubs staat op elke tafel een klein kastje waarop je alleen maar je contract (4♥, 2SA) hoeft in te voeren en het resultaat (+1, -1, Contract). De bijbehorende punten worden dan door dat kastje uitgerekend.

Consequenties van deze puntentelling

Kun je samen met je partner minstens:

- negen slagen winnen in een SA-contract,
- tien slagen in een ♥/♠-contract, of
- elf in een ♣/♦-contract,

dan is het zaak om het bieden af te sluiten met een 3SA-, 4♥-, 4♠-, 5♣- of 5♦-contract.

Heb je samen te weinig 'slagkracht', dan kun je beter zo laag mogelijk blijven. Want 1♠ bieden en negen slagen winnen (1♠+2), levert net zo veel op als 3♠ bieden en precies maken!

Nadeel van 3♠ is: het grotere risico van down gaan.

Stel dat je maar **acht slagen** kunt winnen, dan levert een contract van 1♠ of 2♠ 110 punten op (2x30 +50), maar lever je met een 3♠-contract 50 punten in (3♠-1).

Slagen inschatten

We slaan het bieden nog steeds over. In plaats daarvan bekijken we een paar handen.

Hand 1

♠ A V B 10 9 8 7 6 5 4 3 2
♥ 2
♦ -
♣ -

We houden even geen rekening met wat je partner in handen kan hebben.

Welk contract durf je met deze hand aan te gaan?

- 1♠ (dan moet je dus zeven slagen maken)
- 4♠ (dan moet je tien slagen maken; wel met een maakpremie van +300)
- 6♠ (je mag maar één slag verliezen ... maakpremie +800)
- 7♠ (je mag geen enkele slag verliezen, met een maakpremie van +1300)

Op de volgende pagina verklap ik aan welk contract ik denk.

Hand 1

♠ A V B 10 9 8 7 6 5 4 3 2
♥ 2
♦ -
♣ -

Welk contract durf je met deze hand aan te gaan?

- a. 1♠
- b. 4♠
- c. 6♠
- d. 7♠

Met deze hand wil je absoluut geen SA-contract spelen. Want dan win je geen enkele slag!

Ik ga voor 6♠. Ik verwacht twaalf slagen te gaan maken. Ik tel namelijk maar één dreigende verliesslag: ♥2.

Oost, west óf partner noord heeft ♠H, maar ... omdat dat de enige schoppenkaart is die ik mis, zit ♠H 'kaal' of 'sec'. Die 'valt' zodra ik ♠A speel.

Stel dat je door de kaarten heen kunt kijken, en ♥A bij partner ziet, dan is 7♠ het perfecte contract.

Hand 2

♠ H V B
♥ A H
♦ A H V B
♣ A H V B

Welk contract zou je met deze hand minimaal willen spelen?

Hand 2

♠ H V B
♥ A H
♦ A H V B
♣ A H V B

Welk contract zou je met deze hand minimaal willen spelen?

In alle kleuren heb je hoge kaarten. 6SA!

In een SA-contract tel je allereerst de slagen die je achter elkaar kunt winnen.

Dat zijn er tien: alle plaatjes in harten, ruiten en klaveren. Ook een aas tellen bridgers als een plaatje. Wat zeg ik? Als het mooiste plaatje! 😊

En in de schoppenkleur kun je slechts één slag verliezen: aan ♠A. Wel moet je zodra je aan slag bent de schoppenkleur spelen. Het is namelijk noodzakelijk dat jij in alle kleuren nog de hoogste kaart hebt als oost of west zijn slag wint met ♠A. Graai dus niet eerst al je vaste slagen bij elkaar in harten, ruiten en klaveren, voordat je schoppen speelt. Want dan loop je het grootste risico dat OW na ♠A ook hartenslagen winnen.

Hand 3

♠ A
♥ A
♦ A
♣ A H V 8 7 6 5 4 3 2

Met welk contract ben je graag leider met deze hand?

Hand 3

♠ A
♥ A
♦ A
♣ A H V 8 7 6 5 4 3 2

Met welk contract ben je graag leider met deze hand?

Op het eerste gezicht denk je waarschijnlijk aan een klaverencontract. De klaverenkleur is goed voor tien slagen. Je mist alleen ♣B109. Zelfs als die alle drie bij dezelfde speler zitten, is dat voor jou geen enkel probleem. Die vallen vanzelf onder ♣AHV, waardoor na ♣V alle klaveren van uit het spel zijn.

Zonder de drie azen móét je inderdaad kiezen voor een klaverencontract. Maar met alle azen in handen hoef je voor niemand bang te zijn: ongeacht waarmee je linkertegenstander uitkomt, de eerste slag is voor jou. En die andere twaalf volgen vanzelf.

Dus ga je helemaal voor een 7SA-contract.

Spel 4

In de regel bepaalt niet alleen jouw hand het ideale contract maar wat jij en je partner **samen** hebben.

Partner heeft: ♠ 5 4 3 2
♥ 2
♦ A H 3 2
♣ A H 3 2

Jij hebt: ♠ A H 7 6
♥ A 5 4 3
♦ V 4
♣ 6 5 4

In welk contract wil je graag leider zijn?

Spel 4	Partner heeft:	♠ 5 4 3 2	
		♥ 2	
		♦ A H 3 2	
		♣ A H 3 2	
	Jij hebt:	♠ A H 7 6	In welk contract wil je leider zijn?
		♥ A 5 4 3	
		♦ V 4	
		♣ 6 5 4	

Deze twee handen stellen een belangrijk leerpunt aan de orde.

Je kunt namelijk kiezen tussen SA en een schoppencontract. Met plaatjes in alle kleuren is SA immers een uiterst aantrekkelijk contract.

Maar met acht kaarten in dezelfde hoge kleur, staat ook een troefspel in die kleur op onze wensenlijst. En je hebt acht schoppenkaarten. Wat is nu wijsheid?

Antwoord:

Ga voor het troefcontract in de hoge kleur! Kies voor 4♠ (10 slagen).

Waarom?

Omdat je door aftroeven meestal een slag méér maakt in een troefcontract dan in SA. En een slag méér winnen in een troefcontract, levert méér op dan de tien punten die extra worden uitgekeerd voor de eerste slag van een SA-contract.

Ook in dit spel levert een schoppencontract méér slagen op dan een SA-contract.

Tegenstanders hebben meestal de onhebbelijke gewoonte uit te komen in hun beste kleur – dus in jouw slechtste! Stel dat west uitkomt met ♥H.

In een SA-contract tel je acht vaste slagen: ♠AH, ♥A, ♦AHV en ♣AH. Met grote kans op een hartenoptocht zodra de tegenpartij – na jouw ♥A – weer aan slag komt. Als je koos voor 3SA kun je zelfs down gaan.

In een schoppencontract tel je vijf verliezers: één in schoppen (want als je ♠AH speelt, en de vijf ontbrekende schoppen 3-2 zitten, houdt oost of west altijd één hoge schoppenkaart over. Als je dan ♥3 en ♥4 in dummy troeft, heb je je tien slagen al veilig gesteld.

Samenvattend:

Een contract van '3SA precies gemaakt' levert +400 op; '4♠ gemaakt is goed voor 20 punten meer: +420.

Slotvraag

Partner: ♠ 7 6 5
♥ 2
♦ A H B 3 2
♣ 6 5 4 3

Jij hebt: ♠ A H V B 2
♥ 6 5 4 3
♦ V 5 4
♣ 2

Je zit op de zuidzetel. Welk contract zou je willen spelen met deze twee handen?

En – ook niet onbelangrijk – hóé zou je dat contract spelen?

Je mag ervan uitgaan dat west begint met ♣A, en dat hij daarna ♣H speelt.

Slotantwoord

Partner: ♠ 7 6 5
♥ 2
♦ A H B 3 2
♣ 6 5 4 3

Jij hebt: ♠ A H V B 2
♥ 6 5 4 3
♦ V 5 4
♣ 2

Welk contract zou je willen spelen met deze twee handen?
En – ook niet onbelangrijk – hóé zou je dat contract spelen?

Je mag ervan uitgaan dat west begint met ♣A, en dat hij daarna ♣H speelt.

In een SA-contract loop je het risico om de eerste tien slagen alleen maar achter een harten- en klaverenoptocht aan te lopen van OW. Dus absoluut geen SA!

Je hebt de luxe van twee kleuren die mooi genoeg zijn voor een troefkleur: ruiten en schoppen. In dat geval kies je voor de – hoge – schoppenkleur!

Even ter herinnering:

Als je de 300 punten manchepremie wilt verdienen met een ruitencontract, moet dat een 5♦-contract zijn en moet je dus elf slagen maken.

4♠ is eveneens goed voor de manche. En die tien slagen leveren dan ook nog eens 20 punten meer op dan '5♦C'!

Met ♥A en ♣A 'buitenboord' (bij OW) wil je uiteraard geen 6- of 7♠.

4♠ is een zeer kansrijk contract!

Als OW de eerste twee slagen klaveren en harten spelen, ben je al twee slagen kwijt. Jouw westtegenstander hoopte echter op nóg een klaverenkaart bij jou, daarom speelt hij de tweede slag ♣H.

Je kunt je tien slagen achter elkaar maken: ♣H troef je 'in de hand', Je speelt drie rondjes troef met ♠AHV om de troeven van OW 'op te halen' en als je daarna je vijf ruitenslagen maakt, ben je binnen. Maak niet de fout om eerst ♦A en ♦H te spelen. Want dan wint ♦V de derde ruitenslag en kun je niet meer oversteken naar je lieve partner om diens laatste twee ruiten te maken!

In de volgende les ...

... kijken we – volstrekt ontspannen(!) – naar de eerste fase van bridge: het bieden.